

1 COVID 19 thüng-a nadé na tea rui hethang phüng

Nadé qütä tähang kätü py pa

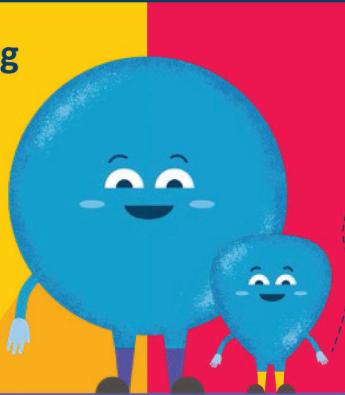
Kälu-a ly haw y mei. Kjawng na pi vi dy mei. Tangkae phawisae tähang bälungbi phi dy mei.
Hini kätü-a khimi qütä lä tukä aeting bawi te by vi.

Kjawng na pi te lä nä-awi, pä-ai hai caw nadé na kähawi-a aeting hethang Khai pa saite kätü kähawiky vi.
Ingthung khaw üng cäpaw cänung lawng lawngtä hai aeting kha kätü aela haw te lä anghawtho hethang hawi bäräi te vi.
Nä-awi, pä-ai üng bälung aevaw saite hai bäheng saite tea nung hai haw te vi.

Nadé qütä hai aeting haw hethang kätü khai pa

Nadé hai aeting te lä mä-ai ma ngai te kätyng kāni qütä khai pa hethang kae. Tudylä nadé la kāni qütä nä-awi, y dylä pä-ai hai aeting hethang awng rawng näte sädi dang hai jaw te vi.

“Nang ce aete sa hethang ngai mei” näkha düng pa.

Nadé na äma ce ngai saite tea re hethang py te lä äma ce tea ae-y hai pa te vi. Tukä ea la äni ce rainy hethang ngai saite lä lawng lawngtä äkhang hai hethang y vi dylä, äkhang kü kha rainy hai hethang thui pa he dang. (Phai hethang py saite caereng tea kheng ba)

Nang äby kāna hai awng ea mäka rui ai mei.

- Nadé na sa saite kätyng aetu kha sa pa.
- Käcawi, äbung kangko na hai ätung sa kha ae-awi thui hai pa.
- Vyg cäpi na haetä qawng-a haetä thyng kha rainy hai pa.
- Cäkae cae-u phai pa te, cäkae thui pa te hai äpung na mäsung kha älo aepe pa.

Säning 10 tä ceng y saite nadé na hai kätü aela hethang phüng

- Käting aela kha äni ce ngai ky saite phüng aethui hai pa.
- Äni ce ngaiky saite raca na tea mämang tä thawng hai pa.
- Ngaiky saite ae-awi phawng kha mämang tä rainy hai pa.

Hini känaw käsaw mi awng saite kätü-a TV, Phone na tea tänaetä khai sö re si.

Nang üng caw na hai mangtä awng ea sa hethang na,

- Cae-u phai pa. Äpung kheng hai pa.
- Ärawng mäsung kha äpung sawi hai pa.
- Ae-awi tünghai lang kha ae-awi thui hai pa.
- Ingthungkhaw-a Käni qütä sa hethang kälü na tea mämangtä sa hai pa.
- Kjawng üng cae na sa te tea sääbawng pa.

Äni ce älo thui ea kähawi-a tängai pa, kähawi-a kheng pa vi dy lä anghawtho he thang hawi phi-ai mang.

Nade tea kähawi-a rui hethang hini mityng mang aetu he dang.

Parenting tips
from WHO

Parenting tips
from UNICEF

In worldwide
languages

Nung khü saite
lä hi-a vi.

End Violence
Against Children

The mark "CDC" is owned by the US Dept of Health and Human Services and is used with permission. Use of this logo does not entitle the user to any particular product, service, or enterprise.

2 COVID 19 thüng-a nade na tea rui hethang phüng Hawi saite mi hai kheng pa

Nade na älo tängai y te kätu-a kähawi nung haw hethang lä rae phi vi. Tukätephüng-a "Kädaw hai sa vi hang ae" näkha thui sö te y käla ma äni ce sa saite tea kähawi-a sääbawng te hai aethaw py khaw he kae.

Nang ma nung hethang ngai saite kätyng thui pa

- > Nade tea mätaw te kätu-a, äni ce tängai he hawi saite älo na hai thui he kae. ("Nang ma Mä-ai ma üng kä-o na tea kähawi-a khai ba ä.") 'Makäte pawprae hai aetütü te vi mei' näkha thui te qawng-a,

Kähawi-a thui kaw hethang aely ngai vi.

- > Nade tea hang kha thui te, mätaw te lä bälung mäsae xa te hai kädawtho hai te phüng-a, äni ce tängai hethang kähawi-a älo käneng hai thui pa.

Nade na sa haw saite lawng hai sy

- > Nade tea mätaw saite kätu-a äni üng sa haw saite mei, kähawi-a sädi khai kha mätaw hethang kae. Miniutes 15 rytä lä dang haw ngaila, nade qütä tea ingthungkhaw-a awng hai pü te lä raephi vi näte mäny hethang kae.

Nade lä hawi saite hae haetä sa saite kätu qütä-a bälaw pa jawjaw he kae.

Nang üng nade tea bälaw te losai thui saite kätu-a, dawngcang y te kätyng awng ea lä hawi saite kälu na sa hethang ngai rae te tea nung rae ai mang.

Hikä ingthung khaw na üng bälaw saite tea ngai te mätü ai mang.

Äma ce üng rawijae nahai aede jaw jaw hethang sääbawng pa.

Särai anglaw vi nä dylä äma ce üng rawijae na hai rawijae aesa haw hethang sääbawng pa hethang kae. Internet na hai tawng vi nä dylä kähawi y saite mang-a awng y rung khytä sääbawng te hai rui hethang kae.

Nade tea kähawi-a rui hethang hini mityng mang aetu he dang.

Parenting tips
from WHO

Parenting tips
from UNICEF

In worldwide
languages

Nung khü saite
lä hi-a vi.

unicef
for every child

End Violence
Against Children

The mark "CDC" is owned by the US Dept of Health and Human Services and is used with permission. Use of this logo does not entitle the owner to use of any HHS or CDC or any particular product, service, or enterprise.

3 COVID 19 thüng-a nadé na tea rui hethang phüng

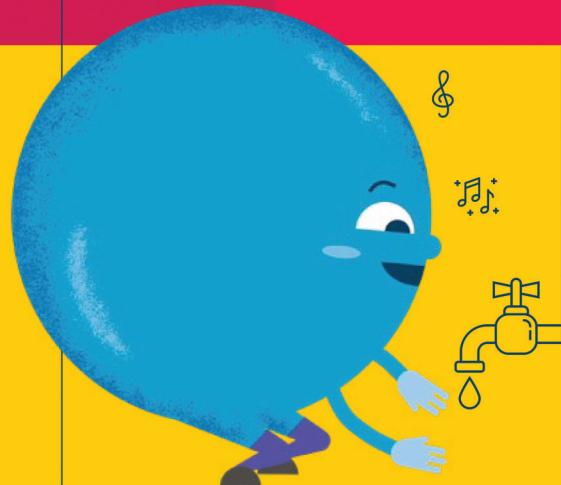
Käni qütä äly äly sa hethang aerü rüng

COVID19 phüng-a käni qü sa vävawi saite na aeny aeca y king hai te vi.

Hini lä nadé tähang hai nä-awi, pääi na tea la rae hai phi te vi. Tungaila käning qütä kangthae sa haw te vi.

Nang dawng te lä aetu nae hawiky saite awng qütä jahaw-a aemäqa haw hethang kae.

- Nang üng nadé na hai rainy hethang aerü rüng saite tea kawng te kätu-a sa haw thang dawng pa. Hikä sa te phüng-a nadé na la äma ce üng kaedawng tea nä-awi ce ma kheng pa by te phüng-a kawng hai rae te by vi. Tukäte phüng-a bälung kähawi hai sa hethang ngai hai rae te vi.
- Nadé na hai rainy hethang, sa hethang aerü rüng te tea sa haw hethang kätu na khai rüng he kae. Hini kä sa te lä nadé na tähang nä-awi ni pääi la äma ce hai mangtä awng te kätyng bälung dawng hai vi. Tukätephüng-a hawi saite na tea sa he ngai rung khytä aethaw py pa.
- Käni qütä aetae linglawng saite na tea qa hai jaw hethang kae. Aetae kha rainy hai saite lä nadé na tea nawsaw hawi hai te ceng y bälung mawng te na la hai te vi.

Nang lä nadé na üng kähawi sai aetu hai saite lawngtä vi.

- Äqawng mang üng caelang-a thui saite kätyng mä-ai ma tea caiping rung khytä awng y vi, khimi kälang na hai aekheng kha awng y vi. Tupyng-a naw saite khimi na tea rui pa y vi nä dylä nadé lä nang te üng kähawi aetu haw y leng.

- Nade na tea khimi ce hai aela rung rang y hethang mätu pa he kae.
- Nang awng saite märü-a ärang tho hethang dang vi dylä nadé na tea ing rang mang-a tho kha rainy hai pa.
- Hini COVID19 phüng na tea cae täru te hai la, äpung hai la, cae rang-a sa kha ing-a bi kha khimi ce nung hethang khai pa.
- Mä-ai ma ing thung na tea söpra y hethang äte na sa rüng kha khai mei näte nadé na tea thui pa te ceng y äni ce üng thui te na tea lä aedawng pa he kae by vi.

Äkö aese te na, cai ping rung khytä awng hethang na tea anghawtho te hai ngai hethang mätu pa.

Ae-awi thui te hai kälang hai mätu kha käqae-a äkö aese kaw hethang. Nadé na äkho kähawi-a aese jaw jaw te tea bälaw pa.

Mä-ai ma üng mimai-a aela y ky saite khimi tea lasawng py hethang sa kha (lawng lawng tä kheng pa)

Käni niruitä aete na sa mei näte aedawng hai tyng hethang kae. Nadé na sa te thung üng hawi te na tea bälaw hethang tämang hang.

Käni niruitä üng mä-ai ma kähawi sa saite tea aedawng tyng kha hawi te na aedawng ea anghawtho te hai bälaw pa hethang kae. Nang lä kähawi sa te khimi lawngtä vi.

Nade tea kähawi-a rui hethang hini mityng mang aetu he dang.

Parenting tips
from WHO

Parenting tips
from UNICEF

In worldwide
languages

Nung khü saite
lä hi-a vi.

End Violence
Against Children

The mark "CDC" is owned by the US Dept of Health and Human Services and is used with permission. Use of this logo does not imply endorsement by HHS or CDC of any particular product, service, or enterprise.